

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Атаев Акмалхон Саидумарович дар мавзуи «Институти шартномаҳои граждани-ҳуқуқӣ дар соҳаи хизматрасониҳои коммуналӣ», ки ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.03 - Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ пешниҳод шудааст.

Мавзуи диссертатсияи Атаев Акмалхон Саидумарович ба яке аз мушкилоти мубрами назария ва амалияи ҳуқуқи граждани бахшида шудааст. Унвонҷӯ мавзуро дар сатҳи баланди илмӣ таҳлил намудааст, ки натиҷаҳои бадастовардаш барои рушд ва такмили қонунгузориҳои соҳа ва низоми ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маҷмӯъ хеле судманд мебошанд. Таҳқиқоти мазкур имкон додааст, ки як қатор муқаррарот, тақлифу тавсияҳои нав ҷиҳати мукамалгардониҳои минбаъдаи қонунгузорӣ оид ба пешниҳоди хизматрасониҳои коммуналӣ, алахусус идоракунии биноҳои бисёрхонагӣ, таъмини захираҳои коммуналӣ ба монанди нерӯи барқ ва гармӣ тавсия шаванд. Ҳамзамон дар рисола мафҳумҳои нави илмӣ низ пешниҳод гардидааст.

Баргаришти дигари таҳқиқоти анҷомдодашуда дар он аст, ки он на танҳо бо таҳлилҳои назариявӣ ва илмии мавҷуда, балки таҷриба ва дастовардҳои амалия таъя менамояд. Таҳлилҳои амиқи илмӣ, асосноксозии нуқтаҳои илмӣ бо ғояву афкори олимони варзидаи ватани ва хориҷӣ, таъя ба амалия ва ғайра имконият додаанд, ки мавзӯи таҳқиқот хуб анҷом дода шавад. Илова бар ин, то имрӯз масъалаи мазкур дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди таҳлили амиқи илмӣ қарор нагирифтааст.

Онҳо сатҳи кофии навгониҳои илмӣ дошта, аз саҳми муаллиф дар таҳқиқи институти шартномаҳои граждани-ҳуқуқӣ дар соҳаи хизматрасониҳои коммуналӣ далолат мекунанд. Бар замми ин, дар бобҳо ва зербобҳои диссертатсия ақидаҳо ва хулосаҳои муаллиф пешниҳод карда мешаванд. Натиҷаҳои таҳқиқоти гузаронидашуда ва тавсияҳо оид ба истифодаи амалии онҳо дар хулосаи диссертатсия ифодаи худро ёфтаанд.

Бояд қайд намуд, ки барои ноил шудан ба мақсади гузошташуда унвонҷӯ вазифаҳои зеринро дар назди худ гузоштааст:

– дар асоси омӯзиши меъёрҳои ҳуқуқӣ, адабиёти илмӣ таҳлил кардани маҷмӯи масъалаҳои танзими ҳуқуқии хизматрасонии коммуналӣ, таҳқиқ кардани мафҳуми хизматрасонии коммуналӣ ҳамчун объекти махсуси ҳуқуқҳои граждани;

– муайян ва таҳлил намудани аломатҳо ва таснифоти хизматрасонии коммуналӣ ҳамчун объекти ҳуқуқҳои граждани;

– таҳлили манбаҳои танзими ҳуқуқии пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ;

– муайян намудани хусусиятҳои танзими шартномавии пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ;

– шарҳ додани тавсифи умумӣ ва таснифи шартномаҳои хизматрасонии манзилӣ-коммуналӣ;

– таҳлили шартномаи идоракунии биноҳои бисёрхонагӣ ва муайян кардани маҷеи он дар низоми шартномаҳои граждани-ҳуқуқӣ ва манзилӣ-ҳуқуқӣ;

– таҳлили шартномаи таъминоти барқ ва гармӣ ба аҳоли ва муайян намудани маҷеи онҳо дар низоми шартномаҳои граждани-ҳуқуқӣ;

– коркард ва пешниҳод кардани тавсияҳо, тақлифу пешниҳодот баҳри мукамал гардонидани институти шартномаҳои граждани-ҳуқуқӣ дар соҳаи пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ.

Объекти таҳқиқот – муносибатҳои граждани-ҳуқуқии дар соҳаи пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ бавучудодаи аз ҷиҳати назариявӣ ва амалӣ баррасишаванда.

Предмети таҳқиқотро меъёрҳои қонунгузори амалкунанда дар соҳаи хизматрасонии коммуналӣ, инчунин таҷрибаи татбиқи онҳо ва асарҳои илмӣ ба масъалаҳои умумии шартномаҳои пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ бахшидашуда ташкил медиҳанд.

Навгони илмӣ таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки он яке аз таҳқиқотҳои аввалин дар мавзӯи асосҳои граждани-ҳуқуқии пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ мебошад. Дар таҳқиқоти диссертатсионӣ як қатор муқаррарот, тақлифу тавсияҳои нав ҷиҳати мукамалгардонии минбаъдаи қонунгузорӣ оид ба пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ, алахусус идоракунии биноҳои бисёрхонагӣ, таъмини захираҳои коммуналӣ ба монанди нерӯи барқ ва гармӣ пешниҳод шудаанд.

Бисёрпаҳлугии муаммоҳои дар ҷараёни пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ барояндаро ба назар гирифта, муаллиф ҳаракат кардааст бештар масъалаҳои мубрами то имрӯз баҳои дурусти назариявӣ ва танзими ҳуқуқии назаррас қабулнакардаро таҳқиқ намояд.

Асоси методологии таҳқиқотро методи диалектикий дарккунии воқеият ҳамчун усули асосии омӯзиши объективӣ ва маҷмӯии соҳаи муайяни муносибатҳои ҷамъиятӣ ташкил медиҳад. Дар диссертатсия чунин методҳои таҳқиқот истифода шудаанд, ба монанди: расмӣ-мантиқӣ (индуксия, дедуксия, таҳлил, синтез, фарзия, айният); методи низомӣ-сохторӣ дар раванди тавсифдиҳии унсурҳои асосии ҳуқуқии хизматрасониҳои коммуналӣ ва натиҷаҳои онҳо истифода шудааст; методи иҷтимоӣ-ҳуқуқӣ барои шарҳ додани дурнамои танзими ҳуқуқии таъмини нерӯи барқ ба аҳоли имкон додааст; методи муқоисавӣ-ҳуқуқӣ дар раванди нишон додани шартҳои муҳими шартномаҳо дар соҳаи хизматрасонии коммуналӣ истифода шудааст.

Асоси назариявии таҳқиқоти диссертатсияро асарҳои олимони ҶТ, Федератсияи Россия ва давлатҳои дигар, ки ба масъалаҳои умумии танзими ҳуқуқии муносибатҳои граждани-ҳуқуқӣ дар соҳаи хизматрасонии манзилӣ-коммуналӣ бахшида шудаанд, ташкил медиҳанд. Манбаи асосии таҳқиқот қорҳои илмии муаллифони ватанию хориҷӣ дар бахши ҳуқуқи граждани, ҳуқуқи энергетикӣ ва ҳуқуқи соҳибқорӣ ба ҳисоб мераванд.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он инъикос мегардад, ки хулоса ва муқарраротҳои дар он қайдшударо метавон дар таҳқиқотҳои минбаъда дар соҳаи ҳуқуқи граждани, алаҳусус танзими шартномавӣ-ҳуқуқии пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ истифода намуд. Тавсия ва таклифҳои дар таҳқиқот пешниҳодшударо ба мақсади такмил додан ва мукамал намудани қонунгузори ҶТ дар соҳаи пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ истифода намудан мумкин аст; натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ барои мақомотҳои ҳуқуқтатбиқкунанда ҳангоми баррасии баҳсҳои аз шартномаҳои пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ бароянда муфид хоҳанд гашт.

Навгони илмии таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки он яке аз таҳқиқотҳои аввалин дар мавзӯи асосҳои граждани-ҳуқуқии пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ мебошад. Дар таҳқиқоти диссертатсионӣ як қатор муқаррарот, таклифу тавсияҳои нав ҷиҳати мукамалгардонии минбаъдаи қонунгузорӣ оид ба пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ, алаҳусус идоракунии биноҳои бисёрхонагӣ, таъмини захираҳои коммуналӣ ба монанди нерӯи барқ ва гармӣ пешниҳод шудаанд.

Бисёрпаҳлугии муаммоҳои дар ҷараёни пешниҳоди хизматрасонии коммуналӣ барояндаро ба назар гирифта, муаллиф ҳаракат кардааст

бештар масъалаҳои мубрами то имрӯз баҳои дурусти назариявӣ ва танзими ҳуқуқии назаррас қабулнакардари таҳқиқ намояд, ки ба мақсад, вазифа ва мантиқи таҳқиқот асос ёфтаанд.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот. Саҳми шахсии муаллифи диссертатсия бо сатҳи навгонии илмии диссертатсионӣ, нуктаҳои илмӣ, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд, мақолаҳои илмӣ, маърузаҳо дар семинарҳои назариявӣ ва конференсияҳои илмӣ-амалӣ тасдиқ карда мешавад. Таҳқиқоти диссертатсионӣ ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ аст.

Муаллиф қобилияти фаъолияти мустақилонаи илмӣ - эҷодӣ, таҳлили ҳаматарафа ва танқидии нуктаҳои назари илмӣ, асоснок намудани ақида ва мавқеи хешро дорад. Ҳамаи ин имконият додааст, ки таҳқиқоти рисолаи илмӣ ҳаматарафа ва пурра анҷом дода шавад. Бо назардошти гуфтаҳои боло, муҳимияти мавзӯ ва таҳқиқоти анҷомдодашуда, рисолаи илмии Атаев Акмалхон Саидумаровичро таҳқиқоти комил, хотимаёфта ва ҷавобгӯ ба талаботи мавҷуда ҷиҳати таҳияи рисолаҳои илмӣ мешуморам, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.03 - ҳуқуқи граждани, ҳуқуқи соҳибкорӣ, ҳуқуқи оилавӣ, ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) сазовор аст.

Роҳбари илмӣ,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
Раиси комиссияи Дастур ва ташкили кори
Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Суроға: 734021, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рудаки 42
Тел.: (+992) 918560707

Имзои Ҷ.С. Муртазозодаро тасдиқ мекунам:
Сардори ШК ва КМ МнМО ҚТ

«09» декабр 2022 с.

Муртазозода Ҷ.С.

Сафарзода Ф.С.